

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620010397
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620010397.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 24. júna 2021 prejednal odvolanie podané prokurátorom proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/50/2020 z 30.9.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/50/2020 z 30.9.2020 bol obžalovaný D. J. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

Dňa 28.8.2020 asi o 01:30 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol osobné motorové vozidlo zn. Seat Alhambra bielej farby, s prideleným evidenčným číslom LM-960 DN, po ceste č. I/18, na Ulici M. v Liptovskom Mikuláši, v smere na Ulicu X. C., kde pred rodinným domom č. XXX/X neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho s vozidlom prešiel v smere jazdy vľavo, kde narazil do oplotenia rodinného domu č. XXX/X a poškodil ho, následne z miesta dopravnej nehody odišiel bez toho, aby si splnil povinnosti účastníka dopravnej nehody, smerom na Ulicu 1. mája, prešiel cez ulice Priemyselná, Vrbická, Vrlíková, Družstevná, Poľnohospodárska a Demänovská cesta, kde bol v čase o 01:40 hod. hliadkou Obvodného oddelenia PZ v Liptovskom Mikuláši predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný a zároveň vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu, pričom použitím prístroja AlcoQuant 6020 plus, č. A409126 bol u neho v čase o 01:49 hod. zistený pozitívny výsledok 1,03 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu, čo je v prepočte 2,15 promile alkoholu v krvi.

Za tento trestný čin bol odsúdený podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. súd obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere 3 roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenému Ing. C. C. vo výške 1.755 EUR.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného Ing. C. C. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o treste podal odvolanie prokurátor. Dôvodom podania odvolania je okolnosť, že súd neuložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci: osobného motorového vozidla zn. Seat Alhambra 7MS/SEA8CAUYX11/NSGQM62NO13R, EVČ: LM 960 DN, VIN: VSSZZZ7MZ4V509013. S názorom súdu, že uloženie trestu prepadnutia veci obžalovanému by bolo neprimerane prísne a v rozpore so zásadami ukladania trestov, sa nestotožňuje. Nestotožňuje sa ani s názorom okresného súdu, že až v prípade opakujúceho sa protiprávneho konania v podobe recidívy by bolo na mieste uvažovať v prípade uznania viny o prísnejších trestoch, vrátane uloženia trestu prepadnutia veci. Na rozdiel od právneho stanoviska okresného súdu je toho názoru, že v prípade obžalovaného sú splnené podmienky na uloženie trestu prepadnutia veci. V priebehu konania bolo preukázané, že obžalovaný predmetné motorové vozidlo použil na spáchanie trestného činu a jednoznačne bolo preukázané, že vozidlo patrilo výlučne obžalovanému. Uloženie trestu prepadnutia veci aj napriek splneniu formálnych podmienok na jeho uloženie je limitované ustanovením § 60 ods. 6 písm. b) Tr. zák., podľa ktorého je možné taký trest uložiť jedine za podmienky, že hodnota veci, ktorá je predmetom prepadnutia nie je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu. Uvedené ustanovenie určuje povinnosť skúmať hodnotu veci, ktorá je predmetom prepadnutia a závažnosť prečinu, za ktorý je páchatel stíhaný. V trestnej veci obžalovaného hodnota osobného motorového vozidla bola odborným vyjadrením určená na sumu 2.000,- EUR. Pri skúmaní závažnosti prečinu je potrebné vychádzať z ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., prostredníctvom ktorého sa v trestnom konaní uplatňuje tzv. materiálny korektív a ktorý determinujú okolnosti, za ktorých bol prečin spáchaný, spôsob jeho spáchania, následky, ako aj miera zavinenia a pohnútky páchatela. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že obžalovaný dňa 28.8.2020 viedol osobné motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, keď dychovou skúškou mu bol zistený obsah alkoholu v dychu 1,03 mg/l, ktorý po prepočte predstavuje 2,15 promile alkoholu, teda vozidlo viedol v stave ťažkej opitosti. V tomto stave viedol vozidlo takým spôsobom, že nezvládol vedenie vozidla, tesne pred nárazom brzdil a do niečoho nabúral, pričom bolo zistené, že poškodil plot pri rodinnom dome a z miesta nehody ušiel. K nehode došlo v zastavanej časti mesta Liptovský Mikuláš v nočných hodinách a len vďaka veľkému šťastiu pri tejto nehode obžalovaný inému účastníkovi cestnej premávky nespôsobil ujmu na zdraví, resp. smrť. Z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že má štyri priestupky, čo svedčí o tom, že je nedisciplinovaným vodičom. Vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä vzhľadom k spôsobu spáchania prečinu, ako aj okolnosti, za ktorých bol spáchaný, možno konštatovať, že v danom prípade je závažnosť prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky vyššia, ako len v prípade vedenia motorového vozidla v stave vylučujúcom spôsobilosť (napr. v stave ľahkého stupňa opitosti bez spôsobenia dopravnej nehody). V tomto konkrétnom prípade je závažnosť prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky determinovaná práve nehodou, ktorú obžalovaný v stave ťažkej opitosti spôsobil. Z ustanovenia § 34 Tr. zák. okrem iného vyplýva zásada generálnej prevencie, čo znamená, že trestom je možné pozitívne ovplyvniť ostatných členov spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení. Je všeobecne známe, že v súvislosti s postihom páchatelov za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky spáchaný vedením motorového vozidla, však ich doterajšie sankcionovanie neprineslo požadovaný efekt, ktorý by sa premietol do zníženia počtu takých prípadov. Je síce pravdou, že obžalovaný je páchatelom, ktorý doposiaľ nebol odsúdený. V odpise z registra trestov má síce jeden záznam, z ktorého vyplýva, že v minulosti bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie a schválený zmier pre § 310 ods. 1 Tr. zák., avšak táto skutočnosť nemôže byť plošným dôvodom k záveru, že takýmto páchatelom sa trest prepadnutia veci nebude ukladať. Je toho názoru, že trest prepadnutia veci - motorového vozidla aj doteraz bezúhonnému páchatelovi môže mať pozitívny a varovný vplyv na ostatných vodičov, ktorí pred jazdou motorovým vozidlom požívajú alkohol. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti zastáva názor, že pre dosiahnutie individuálnej i generálnej prevencie smerujúcej k zvýšeniu rešpektu každého vodiča k pravidlám cestnej premávky, k bezpečnosti cestnej premávky a k dosiahnutiu rešpektu k právu každého účastníka cestnej premávky, aby neboli ohrození vodičom motorového vozidla, ktorý je v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, je potrebné uložiť páchatelovi trest prepadnutia veci, pričom v danom prípade sú splnené formálne aj materiálne podmienky na uloženie tohto trestu. Navrhoval, aby krajský súd podľa § 322 ods. 2 Tr. por. vrátil vec prvostupňovému súdu na doplnenie výroku o uložení trestu prepadnutia veci - motorového vozidla.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal výrok súdu prvého stupňa o treste. V tejto súvislosti odvolacie námietky prokurátora smerujú k neuloženiu trestu prepadnutia veci súdom prvého stupňa.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu sa stotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, ktorý za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému a neosvojil si argumenty prokurátora o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prísnosti, keď mal byť obžalovanému uložený aj trest prepadnutia vecí - osobného motorového vozidla.

Pokiaľ sa prokurátor vo svojom odvolaní podaného v neprospech obžalovaného domáhal u obžalovaného uloženia trestu prepadnutia vecí, krajský súd sa s takýmto návrhom nestotožnil. Odvolací argument prokurátora, že prvostupňový súd nepostupoval pri ukladaní trestu prepadnutia vecí správne a v súlade so zákonom, nie je dôvodný.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 60 ods. 1 Tr. zák. súd uloží trest prepadnutia vecí,

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu, alebo
- c) ktorá je výnosom z trestnej činnosti.
- d) zrušené od 1.1.2021

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste za súdenú trestnú činnosť zohľadnil všetky rozhodné okolnosti a príslušné zákonné ustanovenia. Trest bol obžalovanému ukladaný v zmysle zásad pre ukládanie trestov prihliadajúc na generálnu a individuálnu prevenciu, proporcionálnosť a tiež personálnosť trestu.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, t. j. priznanie sa obžalovaného k trestnej činnosti a úprimné oľutovanie. Priťažujúca okolnosť zistená nebola. Pri prevahe poľahčujúcich okolností sa horná hranica trestnej sadzby (základná sadzba je až 1 rok), podľa ktorej sa trest ukladá, znižuje o 1/3-inu z 1 roka, na 8 mesiacov.

Obžalovaný sa spôsobom svojho života opakovane dostal do rozporu so zákonom, o čom svedčia záznamy o priestupkoch v súvislosti s porušením pravidiel cestnej premávky. Rovnako sa dopustil trestného činu a to prečinu pytliactva podľa 310 ods. 1 Tr. zákona, na uvedenom závere nič nemení skutočnosť, že uvedená trestná vec bola vybavená tzv. odklonom, t. j. zastavením trestného stíhania v dôsledku schválenia zmiernu. Z uvedeného dôvodu nebolo možné priznať poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu vo vedení riadneho života obžalovaným pred spáchaním súdeného skutku. Vzhľadom na osobu obžalovaného, ktorý stojí prvýkrát pred súdom a jeho postoj ku prejednávánemu skutku od začiatku trestného konania, je na naplnenie účelu trestu z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie postačujúci podmienený trest odňatia slobody vymeraný v polovici sadzby s určením skúšobnej doby vymeranej v prvej polovici sadzby.

Obžalovaný spáchal skutok pri vedení motorového vozidla, z tohto dôvodu mu súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Výmera trestu je úmerná okolnostiam spáchania skutku, spôsobeniu dopravnej nehody obžalovaným pri vedení motorového vozidla, vrátane jej následku (rozsahu poškodenia oplotenia dotknutého rodinného domu), správaním sa obžalovaného bezprostredne po vzniku nehody (opustenie miesta nehody a pokračovanie v jazde bez privolania polície) a v neposlednom rade aj stavu ovplyvnenia alkoholom u obžalovaného.

Motorové vozidlo, ktoré obžalovaný použil pri páchaní trestného činu, toto vydal pre účely trestného konania a uvedený procesný úkon vyústil do podania návrhu prokurátorky na uloženie trestu prepadnutia uvedenej veci. Na základe vykonaného dokazovania súd neuložil trest prepadnutia uvedenej veci, keďže v okolnostiach danej veci by išlo o neprimeraný trest. Nie sú pochybnosti o tom, že predmetné vozidlo bolo použité na spáchanie trestného činu, pretože pomocou tejto veci realizoval konanie ako obligatórny znak objektívnej stránky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Ustanovenie § 60 Tr. zákona upravujúceho podmienky pre ukladanie trestu prepadnutia veci nemožno interpretovať izolovane od iných ustanovení Trestného zákona upravujúcich zásady ukladania trestov. Ustanovenie § 60 ods. 6 písm. b/ Tr. zákona upravuje podmienky v prípade neuloženia trestu prepadnutia veci a teda skúmať pomer medzi hodnotou veci a závažnosťou činu. V súvislosti s aplikáciou citovaného ustanovenia význam hodnoty motorových vozidiel použitých na spáchanie trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky nemožno v žiadnom prípade preceňovať, inými slovami je absurdná a v rozpore so zásadami logického úsudku taká interpretácia, podľa ktorej len motorové vozidlá nižšej hodnoty budú postihnuté trestom prepadnutia a vozidlá vyššej hodnoty nie. Nemožno tiež prehliadnúť, že závažnosť činu je vyjadrená aj hroziacou trestnou sankciou za jeho spáchanie, t. j. v prípade trestného činu podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona je horná hranica trestnej sadzby v prípade uloženia trestu odňatia slobody stanovená na jeden rok. V záujme predchádzania absurdných záverov v dôsledku izolovanej aplikácie § 60 Tr. zákona je potrebné skúmať naplnenie podmienok pre uloženie trestu prepadnutia veci aj v kontexte s rešpektovaním všeobecných zásad pre ukladanie trestov v zmysle § 34 Tr. zákona.

V okolnostiach daného prípadu je významné, že obžalovaný stojí nielen prvýkrát pred súdom v trestnom konaní, ale do spáchania prejednáváného skutku nebol ani v priestupkovom ani v inom konaní stíhaný za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Súd nespochybňuje, že práve požitie alkoholu obžalovaným sa významnou mierou podieľalo na priebehu skutkového deja, pri ktorom obžalovaný ako vodič narazil do oplotenia rodinného do. Súd v žiadnom prípade nemieni zľahčovať konanie obžalovaného. Všetky skôr opísané skutkové okolnosti (spôsobenie dopravnej nehody s ujmom na majetku), ako aj správanie obžalovaného bezprostredne po vzniku nehody (ktorý odišiel z miesta nehody a pokračoval v jazde motorovým vozidlom) súd premietol do výmery trestu odňatia slobody (uložený v polovici sadzby), výmery skúšobnej doby podmieneného odsúdenia (vymeraná nie na dolnej hranici sadzby) a v neposlednom rade aj do výmery trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Obžalovaný sa od začiatku trestného stíhania k spáchaniu skutku priznal a spolupracoval s políciou pri jeho objasňovaní, čoho dôkazom je skutočnosť, že dobrovoľne na účely trestného konania vydal motorové vozidlo, ktoré použil pri páchaní skutku. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že za spáchaný skutok bol obžalovaný odsúdený na podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť

motorové vozidlá. Z uvedeného vyplýva, že nad obžalovaným „visí“ hrozba výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody a súčasne mu je znemožnené dočasne vykonávať činnosť, pri ktorej sa dopustil trestného činu. Už právoplatne uložené tresty odňatia slobody a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vytvárajú predpoklad dosiahnutia nápravy a prevýchovy obžalovaného a sú spôsobilé naplniť účel trestu z aspektu individuálnej, ako aj generálnej prevencie. Uloženie trestu prepadnutia veci v okolnostiach daného prípadu by bolo aj v rozpore s jeho účelom, ktorým je odňať páchatelovi vec, ktorá môže slúžiť k ďalšiemu páchaniu trestného činu, prípadne sťažiť páchatelovi podmienky k ďalšej trestnej činnosti. Ako už bolo vyššie uvedené, obžalovaný je prvýkrát stíhaný za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu, žiadne doposiaľ zistené skutočnosti a zadovážené dôkazy nenasvedčujú tomu, že u obžalovaného je predpoklad recidivistických prejavov v takej podobe ako sa mu v tomto konaní kladie za vinu. V nadväznosti na vyššie uvedené dôvody by súčasné uloženie trestu prepadnutia veci bolo neprimerane prísne a v rozpore so zásadami ukladania trestov, preto súd neuložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci - zaisteného motorového vozidla. Až v prípade opakujúceho sa protiprávneho konania v podobe recidívy je namieste uvažovať v prípade uznania viny o prísnejších trestoch vrátane uloženia trestu prepadnutia vecí“.

K odôvodneniu výroku o treste okresným súdom krajský súd nemá čo dodať, nakoľko okresný súd aj neuloženie trestu prepadnutia veci odôvodnil vyčerpávajúcim, vysoko erudovaným a dostatočným spôsobom.

Odvolačí súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.